

GAZETA OFICIALĂ

PUBLICATĂ DE

**CONSILIUL DIRIGENT AL TRANSILVANIEI, BANATULUI
— ȘI ȚINUTURILOR ROMÂNEȘTI DIN UNGARIA. —**

Prețul abonamentului: pe un an **40 cor.**,
pe șase luni **20 coroane**, pe trei luni
10 coroane.

Un exemplar **5 bani**.

Pentru publicațiuni oficiale se va plăti o coroană
pentru primele zece cuvinte, iar pentru următoarele
zece cuvinte, sau mai puțin de zece cuvinte, căte
50 bani, plus timbrul pentru chitanță și prețul
exemplarelor dorite.

Pentru publicațiuni particulare se vor plăti
câte 20 bani de fiecare centimetru pătrat la prima
publicare, acordându-se la publicarea a douăo
reducere de 10%, iar la publicarea a treia o
reducere de 20%.

Redactia și administrația: Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 4, etajul II, ușa 116.

PARTE OFICIALĂ.

Decret Nr. VI.

Despre Contenciosul administrativ.

Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și
Ținuturilor românești din Ungaria a decretat și de-
cretează:

ART. 1. La reședința Consiliului Dirigent se suplimentează judecătoria administrativă existentă până acum prin un contencios administrativ, care va funcționa în mod provizoriu, conform Art. de lege XXVI din 1896, și a regulamentelor și ordonanțelor de execuție, cu excepțiunile ce se fac în acest decret.

ART. 2. Contenciosul administrativ hotărăște în instanță ultimă asupra chestiunilor contencioase, prevăzute în partea a II-a a legii. (Art. XXVI din 1896).

ART. 3. Dispozițiile cuprinse în partea I a legii § 1—15 se înlocuiesc cu următoarele:

Ca primpreședinte al contenciosului va fi unul dintre funcționarii înalți administrativi, care are calificația de consilier la curtea de cassație și justiție. Va fi înlocuit de un președinte cu aceeași calificație.

Consilieri (judecători) vor fi funcționari înalți din administrație, cari au sau calificația pentru funcții înalte administrative, sau calificația de judecători, sau judecători la instanțele mai înalte.

Pentru personalul de administrație și manipulație se vor lua dispoziții ulterior.

Contenciosul va lucra în două secții: secția administrativă, judecând în cazurile prevăzute în §-ii 16—80 ai legii, și în secția financiară, judecând în cazurile prevăzute în §-ii 81—82 ai legii, cum și în cazurile prevăzute în alte norme emanate ulterior.

Hotărîrile se aduc în senat compus din 3 membri.

Privitor la disciplinare, jurământ, eschiderea dela desbaterea unor cazuri, se aplică normele existente pentru judecători.

ART. 4. Înaintea contenciosului administrativ se admit dintre chestiunile cu substrat material numai

acele chestiuni contencioase, care reprezintă o valoare în bani de peste 100 Cor. Chestiunile, care nu reprezintă această valoare se decid în mod definitiv la instanțele inferioare.

ART. 5. Hotărîrile aduse de judecătoria administrativă de până acum după 18 Octombrie n. 1918 vor fi înaintate contenciosului administrativ spre revizuire. În lipsa clauzulei de revizuire aceste hotărîri nu pot fi executate.

ART. 6. Acest decret intră în putere în ziua publicării în «Gazeta Oficială». Cu executarea se încredințează șefii rezorturilor de interne, finanțe și justiție.

Sibiu, 19 Februarie n. 1919.

Iuliu Maniu,

Președintele Consiliului și șeful resortului de interne.

Dr. Aurel Vlad,
șeful resortului de finanțe.

Dr. Aurel Lasar,
șeful resortului de justiție.

Resortul finanțelor.

Ordonanță

în cauza despăgubirilor de răsboiu.

Pe lângă menținerea principală a lucrărilor efectuate de comisiunile emise pe baza ordonanțelor Nr. 4471/1916 M. E. și 40880/1916 Eln. ale guvernului reg. ung. și a §-lui 33 din art. LVIII : 1912, pentru conșrierea pagubelor suferite de populaționea:

- a) internată și întemnițată în închisorile ungurești pentru delicte politice;
- b) refugiată în vederea persecuțiilor politice în România și străinătate;
- c) împedecată prin alte *cauze de forță majoră* intru facerea declarațiilor necesare;
- d) păgubită prin vânzarea averilor pe baza art. de lege ungar XVIII din 1915;
- e) păgubită cu ocazia retragerii Germanilor din România prin trupele germane în retragere, stabilim următoarele dispoziții:

ART. 1. Toți cetățenii și supușii statelor aliate cu domiciliul în Transilvania, Banat și ținuturile românești din Ungaria, cuprinse în hotărîrile dela A.-Iulia, cari vor fi suferit în orice chip pagube materiale directe și imediate în urma răsboiului, fie din partea armatei române, fie din partea armatelor puterilor centrale, prin lucrările militare ori prin distrugeri, jafuri, răpiri pe față, prin rechiziții neachitate, ori prin orice alt mod de păgubire, sunt obligați, ca în terminul prevăzut în această ordonanță să le arete prin declarațuni, autorităților mai jos indicate.

Declarațunile vor fi făcute de către toți cei păgubiți, după modelul anexat la prezenta ordonanță, având a se face cu cea mai mare punctuositate (exactitate). Ele pot să fie prezentate și prin încredințări (procuratori), provăzuți cu procură legală.

ART. 2. Scopul declarațunilor este adunarea de date detaliate, demne de crezământ, cari să poată servi de bază la ajutorarea celor păgubiți în urma pagubelor morale și materiale suferite pe urma răsboiului, urmând a fi considerat, conform situației financiare a statului, felul, cum se va lichiida răsboiul și relațiile financiare ale fostei monarhii austro-ungare. Conscrierea pagubelor în sine nu dă drept de a pretinde despăgubire nici față de stat, nici față de alte persoane.

ART. 3. Declarațunile au să conțină întreaga pagubă descrisă cu deamănuntul. Trebuie numit obiectul, în care s'a cauzat paguba, timpul, locul, împrejurările, cauza, cauzatorul, modul, precum și suma detailată și totală a pagubei.

Paguba trebuie indicată separat privitor la fiecare obiect. Mai multe obiecte de același soiu vor putea fi indicate într'o singură sumă, d. e. 5 scaune de brad, 2 paturi simple de brad, arse, două cămeșe de in, rechiziționate, furate de . . . etc. etc.

Indicații nehotărîte ca «diferite haine», «vase de bucătărie» nu pot servi de bază unei hotărîri, și deci nu pot fi considerate.

ART. 4. Toate declarațunile vor fi depuse la președintele comisiunei denumite prin prefectul competent în decurs de 30 zile dela publicarea acestei ordonanțe în «Gazeta oficială».

ART. 5. Păgubitul va avea a face evaluarea după următoarele norme:

a) pentru mărfurile și obiectele supuse consumației, evaluarea lor se va face după prețul maximal în momentul când a fost cauzată paguba;

b) pentru mobilier, clădiri, instalații, mașini, materiale industriale, etc. și altele de felul acestora, după prețul lor cu 1 Ianuarie 1919.

În motivățiunea (mémoriul) declarațunei se va indica însă și prețul, precum și timpul cumpărării.

c) În caz de deteriorare a obiectului se va indica drept pagubă cheltuiala de reparare.

Paguba va fi socotită în coroane.

În memoriu se vor cuprinde pe scurt împrejurările, felul cum și persoana sau autoritatea prin care

s'a cauzat paguba. Tot în declarațione și în memoriu se va arăta, dacă pagubele au fost constataate de vreo autoritate civilă sau militară, administrativă sau judecătorească, când anume, și unde se găsesc aceste acte. *In deosebi trebuie accentuat, cum că paguba a fost anunțată la comisiile de despăgubire austro-ungare, când și cu ce rezultat.*

ART. 6. Dacă pagubele au fost pricinuite prin rechiziționi, se va arăta, dacă s'a dat bon de rechiziție, precizând autoritatea, care l'a eliberat, cu numărul, data, valoarea lui, cum și dacă ele în total sau în parte au rămas neachitate, în ce proporție, și pentru care bunuri rechiziționate. Se va indica în fine, dacă în chestiunea despăgubirii pentru rechiziții a fost, când și unde vreo procedură.

ART. 7. Declarațunile vor fi semnate de păgubiți, sau de imputernicșii lor și vor fi redigate pe o coală de hârtie, la care acluzele trebuie astfel cusute, ca cetitul să nu fie împedecat. Autenticitatea iscăliturei se va dovedi prin comisiunea instituită conform art. 10 al acestei ordonanțe. Această comisiune va avea să dovedească după cea mai bună știință și cunoștință a sa, că potentul are avere mobilă în valoare de Cor. .... imobilă de Cor. .... jugăre pământ .... casă, curte în valoare de Cor. .... avere mobilă hipotecată cu suma de Cor. .... să se indice mai departe, dacă potentul a fost pedepsit pentru vre-un delict comis din poftă de căștig (furt, jaf, înșelătorie).

ART. 8. Pentru cei cari lipsesc din țară în timpul, când aceste declarațuni trebuie făcute și depuse, precum și pentru minori, interziși, sau pentru cei închiși în ospicii, sau penitenciar, și cari nu au reprezentanți legali, declarațunile vor fi făcute cu titlul de informație de rudele lor, iar dacă acestea nu vor a le face, vor fi făcute din oficiu de comisiunea prevăzută în punctul 9 al ordonanței.

ART. 9. Pentru conscrierea, primirea și efectuarea lucrărilor prevăzute în această ordonanță, se va institui de către prefectul respectiv în fiecare comună rurală o comisiune, constătoare din 3 membri, având în prima linie în vedere pe preotul, sau preotii și secretarul communal local.

ART. 10. În comune urbane pot fi constituite mai multe comisiuni de felul acesta.

Membrii comisiunii vor fi remunerati din casieria statului. La aceste comisiuni se vor depune și după posibilitate se vor și redigi în dublu exemplar declarațunile prevăzute în prezenta ordonanță, totdeodată se va pregăti după încheierea lucrărilor și un tablou general al tuturor declarațiilor de despăgubire, prezentate în comună, dimpreună cu un indice alfabetic, ambele în duplu exemplar, care va avea a arăta și numărul de înregistrare, precum și suma cerută ca despăgubire.

ART. 11. Tabloul general va avea să conțină următoarele rubrici:

- a) Numărul înregistrării;

- b) Numele, ocupația și domiciliul potentului;
- c) Paguba socotită pentru internare și întemnișare;
- d) Paguba cauzată de armata austro-ungară;
- e) Paguba cauzată de armata germană;
- f) Paguba cauzată de armata română;
- g) Paguba cauzată de autorități prin licitație, apoi rechizițiuni neplătită;
- h) Paguba cauzată de populație prin furt etc.,
- i) Paguba totală.

Declarațiunile, împreună cu tabloul comunal și împreună cu indicele, vor fi înaintate în 8 zile după expirarea terminului indicat în art. 4 al ordinanței, către prefectura județului respectiv, unde pe baza tablourilor comunale se va lucra în dublu tabloul de despăgubire județean, din care primul va fi înaintat Consiliului Dirigent, secția finanțelor, iar al doilea exemplar va fi reținut de prefectură pentru efectuarea lucrărilor de control.

Tabloul de despăgubire județean va avea să conțină după comune aceleași date sumare, ca și cel comunal.

ART. 12. Comisiunile de control județene vor fi instituite, iar sfera lor de activitate, precum și procedura lor, va fi normată prin o ordonanță ulterioară.

ART. 13. Declarațiuni, conținând pretenții de despăgubire neexistente, precum și declarațiuni făcute cu rea credință, cu intenții frauduloase, vor avea drept urmare perderea totală a oricărui drept de despăgubire și se vor pedepsi și conform dispozițiunilor legii penale.

ART. 14. Tot aceeași urmăre o va avea și retacerea împrejurării, că declarantul a mai cerut sau chiar a primit despăgubire dela autoritățile civile sau militare austro-ungare, germane, sau chiar dela particulari. Acte originale, dovezi ale pagubei, vor fi alăturate exemplarului prim al declarațiunei.

ART. 15. Aceia, cari fără a fi fost împedeați de împrejurări de forță majoră, nu vor fi făcut declarațiunile prevăzute în această ordonanță în terminul arătat la art. 4, vor pierde dreptul de a cere despăgubiri în cadrul acestei ordonanțe, iar declarații ulterioare, cu excepția celor ce se află dincolo de linia ocupată de trupele române, nu se vor mai lăsa în considerare.

ART. 16 și cel din urmă. Cereri înaintate înainte de publicarea acestei ordonanțe, fie Consiliului Dirigent, fie sfaturilor naționale, necorespunzând ele condițiunilor impuse de ordonanța prezintă, vor fi considerate de nule și neexistente.

Sibiu, la 6/19 Februarie 1919.

Dr. A. Vlad,

șeful resortului finanțelor.

Nr. 939

Împrumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919.

Emis prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu.

Prospect.

In virtutea decretului-lege din Ianuarie 1919,

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, emite bonuri de tezaur 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest împrumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiunilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Banatului și Timișoarei românești din Ungaria, unite cu Regatul României.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, 5000 și 10.000, în coroane austro ungare.

Bonurile de tezaur vor purta în faximile semnăturile Ministrului de finanțe al Guvernului Regal Român, a șefului resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a cassierului și o semnatură manuscrisă de control.

Acet împrumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit prezent sau viitor.

Bonurile de tezaur vor primite pe valoarea lor nominală ca garanții și cauțiuni la toate cassele publice. Cupoanele scăzute vor primite la aceleași casse drept numerar.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (depuse în gaj) la cassele publice (cassierele instituțiunilor de stat) până la 50% a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anual.

Bonurile de tezaur vor primite pe valoarea lor nominală în plata pământurilor parcelate, conform proiecției reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5% la capitalul nominal, în care scop ele sunt însoțite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadența 1 August 1919.

Statul Român va rambursa aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în lei, pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detendorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cincizeci de lei.

Statul Român își rezervă dreptul de a denunța acest împrumut în întregime sau parțial înainte de terminul fixat și în urma unei publicații speciale prin «Monitorul Oficial» cu sase luni de zile înainte de data fixată pentru chemarea la rambursare. În acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi, se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur neprezentate la rambursare, se prescriu după trecere de 30 de ani, iar cupoanele scăzute și neprezentate la plată se prescriu după 5 ani dela data scadenței lor.

Subscrierile la acest împrumut vor fi reductibile. În locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse

sau furate, se vor lăbără proprietarului dubitate în conformitate cu legea decretată cu Nr. 3380 din 15 Noemvrie 1918. Cunoștință de dispozițiunea acestei legi se poate luă la locurile de plată.

Condițiunile de subscriere.

In baza prospectului de emisiune, subscrierea la împrumutul cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de *1 Martie st. n. 1919*.

Subscrierea se va face:

a) La băncile românești; b) la băncile săsești; c) la perceptoare; d) la direcțiunile financiare; e) la prefecturi și preturi; f) la alte instituții și particulari, prevăzuți cu autorizație specială din partea Consiliului Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu.

Prețul de subscriere este fixat al-pari, adecă una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca austro-ungară, cari sunt date de mai înainte, sau inclusiv *1 Octombrie st. n. 1918*.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu.

Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziar, are dreptul să închidă subscrierea când va voi.

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscrierilor, reducându-le la suma, ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscriitorului i se va lăbără o chitanță, constând subscrierea și efectuarea vărsământului.

Subscrierile se vor face pe contrachitanță plătitorilor, la locurile de subscripție.

Bonurile de tezaur definitive, împreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale, se vor elibera cel mai târziu la *1 Iulie st. n. 1919*.

Dr. A. Vlad,
șeful resortului finanțelor.

Resortul cultelor și al instrucțiunii publice.

Notă circulară

despre dispenzarea învățătorilor de serviciul militar

Cătră revizorii școlari.

In scopul dispenzării învățătorilor români și săși de serviciul militar, la care sunt obligați prin decretul de mobilizare al Consiliului Dirigent, vă comunic următoarele:

In ce privește școlile de stat, comunale, fundaționale, particulare și societare, revizorii școlari, ori unde aceștia lipsesc, prefectii, iar relativ la școlile confesionale, autoritatea supremă bisericicească îmi vor înainta de urgență tablourile exacte despre persoanele didactice mobilizabile și despre școală unde funcționează. Anume, se va arăta că elevi are școală,

câte puteri didactice, cari sunt eventual sub drapel, de când a început instrucția? Aceste dispoziții se extind și asupra profesorilor dela diferitele școli secundare, normale și profesionale.

Sibiu, 6/19 Februarie 1919.

Vasile Goldiș,
Nr. 743 șeful resortului de culte și instrucție publică.

Dela comandamentul general teritorial în Sibiu.

Provocare.

Considerând însemnatatea cea mare a matriculelor militare la regularea afacerilor familiare, a averilor celor rămași după cei căzuți pe câmpul de luptă, se dispun următoarele:

1. Toate spitalele militare și toți preoții, cari au servit la armată în decursul răsboiului, sunt provocati să trimită în Sibiu la Comandamentul Teritorial A. B. U. matriculele dinpreună cu toate documentele (biletete de legitimare, Legitimationsblätter) ce privesc pe cei căzuți pe câmpul de luptă, precum și asupra acelora, cari au murit în spitale, sau în alt loc.

2. Acele spitale, cari au și pe mai departe lipsă de matricule, au să trimită numai duplicate încheiate în regulă pe ultimele 3 luni ale a. 1918, adecă Oct. Nov. și Decembrie.

3. Preoții militari au să dea seamă despre Capela de câmp (Feldkapelle) și geanta pentru cuminătare (Feldversehtasche). Acestea sunt a se trimite încoaci, respective a înștiința: unde și cui le-au predat, cum și între ce împrejurări și din a cui vină s-au pierdut? Ven. Consistoare sunt rugate a sta întru ajutor și prin ordinații speciale să provoace pe foștii preoți militari de sub jurisdicția lor, ca să trimită încoaci, atât matriculele, cât și capelele de câmp.

Ziarele române sunt rugate a reproduce provocarea aceasta.

Sibiu, 17 Februarie n. 1919.

Nr. 12

Baron Boeriu,
general de divizie.

Ordin circular

Spre orientare se face cunoscut, că la Jandarmeria română transilvănăeană numai acei ofițeri se vor primi, cari sunt nașuți până în anul 1895 și cari au gradul de cel puțin sublocotenent activ sau în rezervă și au serviciu de 4 ani. Ofițerii dela artillerie și trupe speciale deocamdată nu se primesc. Bunul mers al serviciului jandarmăresc pretinde să avem ofițeri din grade mai înalte, respective mai în etate. Toți, pe cari îi privește prezentul ordin, își vor înainta cererile, când vor corespunde condițiilor susnumite, întrucât reflectanții vor face serviciu activ la trupe.

Sibiu, la 20 Februarie n. 1919.
Nr. I. 783.

General de divizie :
Baron Boeriu.